

*Мавдрик Т.М.,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області*

Про роботу НМЦ ПТО з запровадження в навчальний процес енергоефективних та енергозберігаючих технологій

Культивацію впровадження в освітній процес вивчення енергоефективних технологій Навчально-методичний центр ПТО також здійснює і через системну роботу з організації просвітницьких і організаційних заходів з енергозбереження і енергоефективності.

З метою аналізу організації методичного супроводу ЗП(ПТ)О з питань енергозбереження серед закладів профтехосвіти Дніпропетровщини пройшло опитування, у якому прийняли участь 34 ЗП(ПТ)О. Результати опитування щодо вивчення стану *просвітницької роботи* показали, що:

1. Щорічно у II декаді листопада методцентр організовує в професійних закладах освіти Дніпропетровщини тиждень енергозбереження, який приурочений Міжнародному дню енергозбереження (11 листопада).

Методисти НМЦ ПТО пропонують освітнім закладам провести ряд заходів, направлених на популяризацію і пропаганду економічних, екологічних та соціальних переваг енергозбереження, а саме, тематичні заняття, конференції, виховні та позакласні години, виставки, акції, розроблення інформаційних постерів та буклетів тощо. Головною метою всіх заходів є формування у здобувачів освіти екологічного світогляду, активної громадянської позиції щодо економного споживання енергоносіїв, залучення молоді до корисної діяльності з питань енерго - і ресурсозбереження, підвищення рівня енергоефективної та екологічної компетентності.

Щороку в середньому до проведення тижня долучаються від 30 до 35 закладів профтехосвіти Дніпропетровщини (57%-66% від загальної кількості ЗП(ПТ)О).

Це колективи ЗП(ПТ)О Криворізького регіону (всі), МВПУПІТ, ДЦПТО, ДЦПО, ТПГЛ, МПТУ, ДІПФК, МПЛ, ПЦППРК, НПЛ, ЗДЦПТО, ПТУ №88, ПТУ №79, ПТУ №48.

Цікаві, нестандартні та інтерактивні заходи тижня освітні заклади П(ПТ)О транслюють в соціальних мережах.

2. Окрім тижня енергозбереження, один раз на рік, НМЦ ПТО організовує серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О конкурс або челендж енергозберігаючого напрямку:

- 2019 р. - конкурс-захист учнівських проєктів «Енергозбереження в професії». Учасники конкурсу представили галузеві енергоефективні технології, що впроваджуються на підприємствах України та регіону;

- 2020-2021 рр. - онлайн-челенджи «Енергозбереження в побуті». Здобувачі освіти надавали поради та розкривали лайфхаки щодо збереження тепла в оселі, раціонального використання води та електроенергії в побуті, а

також, робили моніторинг спостереження використання енергоносіїв вдома (з матеріалами можна ознайомитись за посиланням [#енергозбереження в побуті ПТО Дніпропетровщина](#));

- 2022р. - віртуальний конкурс відеороликів «Енергозбереження в моїй професії для повоєнної відбудови енергетичної незалежності України» (<https://cutt.ly/p9rU29P>). Мета: залучення здобувачів освіти до аналізу і пошуку механізмів вирішення актуальних проблем, спрямованих на повоєнну відбудову енергетичної незалежності України та сталий розвиток. Учасники конкурсу презентували альтернативні підходи економного споживання енергетичних ресурсів в професії та повсякденному житті.

Участь у таких заходах в середньому приймають від 10 до 15 закладів профтехосвіти, що становить від 19% до 28% від загальної кількості ЗП(ПТ)О області.

Такі низькі показники свідчать, про недостатню зацікавленість участі ЗП(ПТ)О у масових заходах.

Але незважаючи на слабку активність ЗП(ПТ)О щодо участі у конкурсах/челенджах, серед них є постійні учасники: Покровський ЦППРК, ДЦПТО, ЗДПЛ, НПЛ, КПГМЛ, КамПЛ, ЗДЦПТО, Межівське ПТУ, КЦППРКБГ, ТПГЛ.

3. До роботи НМЦ ПТО з організації просвітницьких заходів з енергозбереження і енергоефективності можна віднести залучення закладів П(ПТ)О до проєктів, конкурсів, олімпіад всіх рівнів; надання методичної допомоги в оформленні конкурсних матеріалів. Результатом роботи є неодноразова перемога ЗП(ПТ)О в:

- ❖ Національному турі Міжнародного конкурсу молодіжних проєктів з енергоефективності «Енергія і середовище» (ДРЦПТО, КПЛ, КПГЕМЛ, ВПУ №75, ПЦППРК, КПБЛ);
- ❖ Проєкт «Термомодернізація та утеплення фасадів будівель: через навчання до енергоефективності» (ДРЦПТО, ДЦПТО)
- ❖ Всеукраїнських конкурсах:
 - в рамках проєкту GIZ «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні» (ДРЦПТО, КЦППРКБГ, КПБЛ, ПЦППРК);
 - «Мій заклад професійно-технічної освіти буде енергоефективною Україною!» (НПЛ, КПЛ, ЗДЦПТО, КЦППРКБГ) (<https://padlet.com/mavdriktan/jjs7ty5vqqffouk>);
 - «На кращий проєкт із улаштування систем утеплення фасадів будівель із використанням передових енергозберігаючих технологій» (ДРЦПТО, КПБЛ);
 - Науково-технічній виставці-конкурсі молодіжних інноваційних проєктів «Майбутнє України» (в секціях «Екологія та ресурсозбереження» КПБЛ);
 - інших конкурсах з питань енергозбереження (12 ЗП(ПТ)О).
- ❖ На II етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з екології - 2021 визнано кращими роботи здобувачів освіти ЗП(ПТ)О з отримання альтернативної

енергії з опалого листя та робота з вітроенергетики, як ефективного рішення енергетичної проблеми.

У більшості випадків участь у міжнародних, всеукраїнських конкурсах, проектах приймають заклади П(ПТ)О будівельної галузі. Серед постійних - ДРЦПТО, КЦППРКБГ, КПБЛ, ЗДЦПТО, КПЛ, НПЛ.

4. Участь ЗП(ПТ)О в інших заходах з підвищення рівня енергоефективної та екологічної компетентності.

- ❖ **16 ЗП(ПТ)О (56% респондентів)** прийняли участь в інформаційних заходах Енерго-інноваційного хабу Придніпровської державної академії будівництва та архітектури (в майстер-класах партнерів ДніпроХабу Альянсу ACTIVE HAUSE та Компанії VEKA та ін.). **Більше 100 педагогів ЗП(ПТ)О** області – у вебінарі «Енергозбереження. Почни з себе!».
- ❖ На базі методцентру вже другий рік працює творча лабораторія «Екодія», у роботі якої задіяні викладачі **6 закладів** професійної освіти області (ДРЦПТО, ДПЗЛ, КЦПОММ, НПЛ, ППЦППРК, ЗДЦПТО). Головний меседж творчої лабораторії – це розвиток енергоефективної та екологічної компетентності педагогічних працівників, підвищення якості надання освітніх послуг та формування енергоефективного мислення здобувачів освіти.
- ❖ 6 освітніх закладів долучились до роботи Всеукраїнської школи «Зелена енергетика» (СПЛ, КЦППРКБГ, КПГМЛ, КПБЛ, КПЛ, ВПУ №75)

Нажаль, тільки 11% ЗП(ПТ)О області приймають участь у заходах з підвищення рівня екологічної компетентності (не враховуючи діяльність методичної секції викладачів природничих дисциплін та співпраці ЗП(ПТ)О з обласним еколого-натуралістичним центром)

Вирішення проблеми енергозбереження – в певній мірі залежить від нас самих. Тому НМЦ ПТО і в подальшому буде займатись просвітницькою та організаційною діяльністю та залученням ЗП(ПТ)О до заходів енергоефективного напрямку з метою формування енергоефективної та екологічної компетентності.